

Novosti u sprječavanju, dijagnostici i liječenju infektivnih bolesti

News in prevention, diagnostics and treatment of infectious diseases

Pripremili:

**Marija Santini, dr. sc., dr. med., specijalist infektolog,
subspecijalist intenzivne medicine**

Klinika za infektivne bolesti "Dr. Fran Mihaljević"

**Marija Kusulja, studentica šeste godine Medicinskog
fakulteta Sveučilišta u Zagrebu**

Povezanost između efavirenza kao početne terapije za HIV-1 infekciju i povećanog rizika za suicidalne ideje te pokušaj ili provedeno samoubojstvo

Obzirom na lošu definiciju povezanosti između efavirenza i suicidalnosti, ova je studija imala za cilj usporediti pojavu suicidalnosti u pacijenata na početnom liječenju HIV-a antiretrovirusnim režimom sa i bez efavirenza.

Ispitanici su većinom bili muškarci (73 %), medijan dobi bio je 37 godina, a 32 % ispitanika imalo je dokumentiranu psihijatrijsku bolest. Ispitanici su slučajnim odabirom raspoređeni u grupu koja je primala antiretrovirusni režim sa ili bez efavirenza, te su praćeni tokom 96 tijedana. Zabilježena je incidencija suicidalnosti od 8,08 na 1000 osoba-godina u skupini s efavirenzom, a 3,66 na 1000 osoba-godina u skupini bez efavirenza (relativni rizik 2,28 [95 % CI, 1,27 do 4,10]; P = 0,006). Incidencija pokušaja ili provedenih samoubojstava bila je 2,90 u skupini s efavirenzom, te 1,22 u skupini bez efavirenza (relativni rizik 2,58 [CI, 0,94 do 7,06]; P = 0,065).

Zaključno se može reći da je ova studija povezala početno liječenje antiretrovirusnim režimom koji uključuje efavirenz s dvostrukim porastom rizika za suicidalnost u usporedbi s liječenjem bez efavirenza.

Izvor:

Mollan KR et al. Association between efavirenz as initial therapy for HIV-1 infection and increased risk for suicidal ideation or attempted or completed suicide: An analysis of trial data. Ann Intern Med 2014 Jul 1; 161: 1

Vrijeme potrebno da hemokulture postanu pozitivne u febrilne dojenčadi s bakterijemijom

Evaluacija febrilne dojenčadi uključuje uzimanje hemokultura, te opservaciju dok se ne utvrde rezultati.

Znajući da za ovu dobnu skupinu nije poznato vrijeme potrebno da hemokulture postanu pozitivne, istraživači su proveli ovu multicentričnu, retrospektivnu, presječnu studiju s ciljem utvrđivanja tog podatka.

U studiju su uključene 392 pozitivne hemokulture uzete od febilne dojenčadi stare do 90 dana u Sjedinjenim Američkim Državama. Srednje vrijeme potrebno da hemokulture postanu pozitivne bilo je 15,41 sati. 91 % hemokultura postalo je pozitivno u roku od 24 sata, 96 % u roku od 36 sati, te 99 % u roku od 48 sati.

Zaključno se može reći da je u febrilne dojenčadi stare do 90 dana većina bakterijemija potvrđena pozitivnom hemokulturom unutar 24 sata. Ovakvi podaci ukazuju na moguću nepotrebnu opservaciju febrilne dojenčadi u trajanju više od 24 sati.

Izvor:

Biondi EA1, Mischler M2 et al. Blood culture time to positivity in febrile infants with bacteremia. JAMA Pediatr. 2014 Sep; 168(9): 844–9. doi: 10.1001/jamapediatrics.2014.895.

Učinak postoperativnog davanja antibiotika na infekcije nakon kolecistektomije vezane uz akutni kalkulozni kolecistitis

Iako je postupak primjene antibiotika preoperativno i postoperativno kod kolecistektomije vezane uz akutni kalkulozni kolecistitis standardiziran, nema puno podataka koji ukazuju da je postoperativno propisivanje antibiotika doista korisno. Zbog toga su istraživači u ovoj studiji odlučili utvrditi učinak primjene amoksicilina s klavulanskom kiselinom na učestalost infekcije nakon kolecistektomije.

Ova otvorena, randomizirana klinička studija uključila je 414 pacijenata lječenih zbog akutnog kalkuloznog kolecistita, koji su primili preoperativnu i intraoperativnu terapiju amoksicilinom s klavulanskom kiselinom. Slučajnom raspodjelom, jedna je skupina ispitanika nakon operacije primala amoksicilin s klavulanskom kiselinom tri puta dnevno tijekom 5 dana, dok druga skupina nije uzmala antibiotike. Pacijenti su praćeni do 4 tjedna nakon operacije, te je zabilježena učestalost postoperativnih infekcija od 13 % za obje skupine (apsolutna razlika 0,3 %; 95 % CI, -5,0 % do 6,3 %). U 60,9 % kultura žuči nije bilo

porasta patogena, a obje su grupe ispitanika imale slične skorove težine komplikacija.

Zaključno se može reći da među pacijentima s blagim do umjerenog teškog kalkuloznim kolecistitisom izostanak primjene antibiotika nakon kolecistektomije nije doveo do veće incidencije postoperativnih infekcija.

Izvor:

Regimbeau JM, Fuks D. et al. *Effect of Postoperative Antibiotic Administration on Postoperative Infection Following Cholecystectomy for Acute Calculous Cholecystitis*. JAMA. 2014; 312(2): 145–154. doi:10.1001/jama.2014.7586.

Cijepljenje protiv zoztera ostaje učinkovito u starijih odraslih ljudi koji su kasnije liječeni kemoterapijom

Poznata je činjenica da oko 40 % odraslih ljudi tijekom svog života razvije invazivni tumor, te je mnogima od njih potrebna kemoterapija. Jednako tako poznata je učestalost te ozbiljnost infekcije varicella zoster virusom u pacijenta liječenih kemoterapijom. Ova je kohortna studija uzela za cilj utvrditi zadržavaju li ovi pacijenti specifičnu zaštitu protiv herpes zoztera ukoliko su prethodno cijepljeni.

Ispitanici uključeni u studiju bili su stari 60 ili više godina, te na liječenju kemoterapijom. Među onima koji su cijepljeni protiv herpes zoztera prije početka kemoterapije, stopa incidencije infekcije herpes zosterom bila je 2,87 (95 % IP, 10,48–15,80), dok je u necijepljenih stopa incidencija bila 22,05 (95 % IP, 20,33–23,92) na 1000 osoba-godina. Prilagođeni relativni rizik za infekciju herpes zozterom nije pokazao značajnu varijaciju prema spolu, dobi ili rasi, a iznosio je 0,58 % (95 % IP, 0,46–0,73). Također je zabilježeno da niti jedan cijepljeni pacijent nije bio hospitaliziran zbog infekcije herpes zozterom, dok ih je u necijepljenoj skupini hospitalizirano 6.

Zaključno se može reći da cjepivo protiv herpes zoztera nastavlja štititi pacijente koji kasnije budu liječeni ke-

moterapijom. Ovakvi rezultati dodatan su poticaj za nudeće ovog cjepiva odraslim osobama s indikacijom dok su imunokompetentni.

Izvor:

Tseng HF et al. *Vaccination Against Zoster Remains Effective in Older Adults Who Later Undergo Chemotherapy*. Clin Infect Dis 2014 Oct 1.

Proliferacija stanica s HIVom integriranim u tumorske gene pridonosi perzistentnoj infekciji.

Nakon uspješnog antiretrovirusnog liječenja HIV infekcije i suprimiranja replikacije, primjećeno je da se prekidom liječenja virus ponovno javlja zbog perzistencije u zaraženim stanicama. Ovo istraživanje imalo je za cilj evaluaciju doprinosa mjesta provirusne integracije na proliferaciju zaraženih stanica.

U studiji je proučeno ukupno 534 HIV integracijskih mjesta te 63 susjednih HIV sekvenca dobiveno od sudionika tijekom 11,3 do 12,7 godina antiretrovirusnog liječenja. Prisutnost identičnih virusnih sekvenca integriranih na istim mjestima u više stanica demonstrirao je proliferaciju stanica zaraženih HIV-om, a ovakva integracija bila je najzastupljenija u genima povezanim s tumorima. Tijekom vremena provedenog na antiretrovirusnom liječenju, sve je veća proporcija perzistentnih provirusa bila u proliferajućim stanicama.

Zaključno se može reći da bi integracija HIV-a na mjestu specifičnih gena mogla potaknuti proliferaciju zaraženih stanica, te tako usporiti propadanje virusa za vrijeme liječenja antiretrovirusnom terapijom.

Izvor:

Wagner TA et al. *Proliferation of cells with HIV integrated into cancer genes contributes to persistent infection*. Science 2014 Aug 1; 345: 570